

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до першої редакції проекту Зміни № 1 до національного стандарту України
ДСТУ 4181:2003 «Спирт етиловий ректифікований і спирт етиловий–сирець. Правила приймання і методи випробовування»

1 ПІДСТАВА ДЛЯ РОЗРОБЛЕННЯ ПРОЕКТУ ЗМІНИ

Підставою розроблення Зміни № 1 до ДСТУ 4181:2003 «Спирт етиловий ректифікований і спирт етиловий–сирець. Правила приймання і методи випробовування» є договір від 13 лютого 2018 року № 05-Р6/18 між ДНУ «УкрНДІспиртбіопрод» та ДП «Укрспирт», а також темою завдання № 1443.2.1.1-2018 Програми робіт з національної стандартизації «Спирт етиловий ректифікований і спирт етиловий–сирець. Правила приймання і методи випробовування. Розроблення Зміни №1 до ДСТУ 4181:2003».

2 ТЕРМІН ВИКОНАННЯ

Початок розробки – 15 лютого 2018 року.

Кінець розробки – 31 жовтня 2018 року.

3 ПРИЗНАЧЕНІСТЬ І ЗАВДАННЯ

Зміна № 1 до ДСТУ 4181:2003 «Спирт етиловий ректифікований і спирт етиловий–сирець. Правила приймання і методи випробовування» розроблятиметься у відповідь на звернення виробників та споживачів спирту етилового.

Завданням розроблення Зміни № 1 є приведення ДСТУ 4181:2003 у відповідність вимог стандарту до вимог чинного законодавства.

Розроблення Зміни № 1 до національного стандарту є нагальним для промисловості України. Метою розроблення Зміни № 1 до ДСТУ 4181:2003 є узагальнення вимог щодо методів визначення: об'ємної частки спирту етилового, масової концентрації сивушного масла (ізоамілового, ізобутилового і пропілового спиртів) з парадиметиламіно-бензальдегідом (П-ДМАБА), масової концентрації органічних речовин, що омилюються, а також уточнення чинності нормативно-технічних документів на які є посилання у стандарті.

Положення Зміни № 1 до стандарту будуть чинні для використання в роботі підприємств, установ, організацій, що діють на території України (незалежно від форм власності), технічних комітетів з стандартизації, науково-технічних товариств, міністерств, відомств.

4 ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТА СТАНДАРТИЗАЦІЇ

Розроблюваною зміною буде відмінено наступні підпункти «ДСТУ 4181:2003. Спирт етиловий ректифікований і спирт етиловий–сирець. Правила приймання і методи випробовування»:

- 6.2 «Визначення об'ємної частки спирту етилового»;
- 6.7.2 «Визначення масової концентрації сивушного масла (ізоамілового, ізобутилового і пропілового спиртів) з парадиметиламінобензальдегідом (П-ДМАБА)»;

- 6.9 «Визначення масової концентрації органічних речовин, що омиллюються», а також уточнено чинність нормативно-технічних документів на яких є посилання у стандарті.

5 ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ НАЦІОНАЛЬНИМИ НД

Прийняття і надання чинності розроблюваній Зміні № 1 до «ДСТУ 4181:2003. Спирт етиловий ректифікований і спирт етиловий–сирець. Правила приймання і методи випробовування» потребує внесення відповідних правок у наступні НД: ДСТУ 4221:2003 «Спирт етиловий ректифікований. Технічні умови», ДСТУ 5042:2008 «Спирт етиловий-сирець. Технічні умови», ДСТУ 4650:2006 «Спирт етиловий ректифікований «НОМІНАЛ». Технічні умови» в частині методів визначання показників: об'ємної частки спирту етилового, масової концентрації сивушного масла (ізоамілового, ізобутилового і пропілового спиртів) з парадиметиламіно-бензальдегідом (П-ДМАБА), масової концентрації органічних речовин, що омиллюються, а також інші чинні нормативні документи на виробництво спирту етилового з харчової сировини.

6 ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Під час розроблення проекту Зміни № 1 до ДСТУ 4181:2003 «Спирт етиловий ректифікований і спирт етиловий–сирець. Правила приймання і методи випробовування» керувалися:

ДСТУ 1.2:2015 «Національний стандарт України. Національна стандартизація. Правила проведення робіт з національної стандартизації»;

ДСТУ 1.5:2015 «Національна стандартизація. Правила розроблення, викладання та оформлення національних нормативних документів»,

ДСТУ 4221:2003. «Спирт етиловий ректифікований. Технічні умови»,

ДСТУ 4222:2003 «Горілки, спирт етиловий та водно–спиртові розчини. Газохроматографічний метод визначання мікрокомпонентів»,

ДСТУ 4646:2006 «Спирт етиловий, горілки напої лікєро-горілчані газохроматографічний метод визначання справжності»

ДСТУ 4650:2006 «Спирт етиловий ректифікований «НОМІНАЛ». Технічні умови»,

ДСТУ 5042:2008 «Спирт етиловий-сирець. Технічні умови»,

Інструкцією з приймання, зберігання, відпуску, транспортування та обліку спирту», затверджено Мінагрополітики 13.04.09 р. № 264.

7 ДОДАТКОВІ ДАНІ

7.1 Зміна № 1 до ДСТУ 4181:2003 «Спирт етиловий ректифікований і спирт етиловий–сирець. Правила приймання і методи випробовування» стосується наступних розділів:

нормативні посилання;

відбирання проб;

методи випробовування;

контроль якості результатів вимірювань.

7.2 Розділ «Нормативні посилання» було приведено у відповідність до вимог чинного законодавства.

7.3 Розділ «Відбирання проб» було приведено у відповідність до вимог чинного законодавства та уточнено об'єм об'єднаної проби.

7.4 З розділу «Методи випробовування» було виключено наступні методи:
- викладений у пункті 6.2 метод «Визначення об'ємної частки спирту етилового» у зв'язу з уведенням в дію ДСТУ 7457:2013 «Розчини водно-спиртові. Методи визначання вмісту етилового спирту»;

- викладений у підпункті 6.7.2 метод «Визначання масової концентрації сивушного масла (ізоамілового, ізобутилового і пропілового спиртів) з парадиметиламінобензальдегідом (П-ДМАБА)» для контролю фізико-хімічного показника: «Масова концентрація сивушного масла: пропіловий, ізопропіловий, бутиловий, ізобутиловий та ізоаміловий спирти, у перерахунку на суміш пропілового ізобутилового та ізоамілового спиртів (3:1:1) у безводному спирті, мг/дм³»;

- вилучено пункт 6.9 метод «Визначення масової концентрації органічних речовин, що омилюються».

7.5 У розділі «Контроль якості результатів вимірювань під час виконання випробовування спирту» з таблиці 14 «Довірчі границі похибки вимірювання» виключено показники:

- «Об'ємна частка етилового спирту»;
- «Масова концентрація сивушного масла в перерахунку на суміш пропілового ізобутилового та ізоамілового спиртів (3:1:1)»;
- «Масова концентрація органічних речовин, що омилюються в перерахунку на оцтовоетиловий естер».

8 ДАТА НАБУТТЯ ЧИННОСТІ

Предбачуваний термін надання чинності Зміні № 1 до ДСТУ 4181:2004 «Спирт етиловий ректифікований і спирт етиловий–сирець. Правила приймання і методи випробовування» – 01.01.2019 р.

Предбачуваний термін упровадження Зміни № 1 до ДСТУ 4181:2004 «Спирт етиловий ректифікований і спирт етиловий–сирець. Правила приймання і методи випробовування» – 01.01.2019 р.

Розробник:

Голова ТК-64,
директор ДНУ „УкрНДІспиртбіопрод”, д.і.н.

Р.В. Бей

Завідувач відділу масообмінних технологій
ДНУ „УкрНДІспиртбіопрод”, к.т.н.

О.С. Міщенко

Н.с. відділу масообмінних технологій
ДНУ „УкрНДІспиртбіопрод”

А.А.Можаровська